Riksdagens svar RSv 287/2018 rd ─ RP 272/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av medborgarskapslagen och till vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av medborgarskapslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 272/2018 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Grundlagsutskottet (GrUB 13/2018 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av medborgarskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i medborgarskapslagen (359/2003) 29 och 42 §, sådana de lyder, 29 § i lag 579/2011 och 42 § i lag 927/2015, och

fogas till lagen nya 33 a och 33 b § som följer:

29 §

Tidigare finsk medborgare

En tidigare finsk medborgare förvärvar finskt medborgarskap efter anmälan.

Den som har förlorat sitt finska medborgarskap på grundval av 32, 33 eller 33 a § eller som genom en lagakraftvunnen dom har dömts till ett straff enligt den sistnämnda paragrafen för ett brott som avses i den paragrafen, kan inte förvärva finskt medborgarskap med stöd av 1 mom.

33 a §

Förlust av medborgarskap på grund av landsförräderibrott, högförräderibrott eller terroristbrott

Om en person utöver finskt medborgarskap har medborgarskap i en annan stat och genom en lagakraftvunnen dom i Finland enligt 12 kap. 1—6 §, 13 kap. 1 eller 2 § eller 34 a kap. 1 § 1 mom. 5—8 punkten, 1 § 2 eller 3 mom., 1 a §, 3 § 1 mom. eller 4, 4 a, 4 c eller 5 § i strafflagen (39/1889) har dömts till ett fängelse- eller kombinationsstraff på minst fem år för ett brott mot Finlands vitala intressen, kan det beslutas att personen ska förlora sitt finska medborgarskap. Också den kan förlora sitt medborgarskap som har dömts till ett sådant straff för försök, medverkan eller medverkan till försök till ett ovan avsett brott.

När någon har dömts till ett gemensamt straff för två eller flera brott, förutsätter förlust av medborgarskap dessutom att åtminstone ett av brotten är ett brott som avses i 1 mom. och att straffet för det brottet enligt domen skulle vara ett i 1 mom. avsett straff om straffet dömdes ut separat.

En person kan inte förlora sitt medborgarskap, om han eller hon är under 18 år vid tidpunkten för brottet eller om minst fem år har förflutit från det att den i 1 mom. avsedda domen har vunnit laga kraft.

33 b §

Bedömning vid beslut om förlust av medborgarskap på grund av brott

Ett i 33 a § avsett beslut om förlust av medborgarskap fattas utifrån en helhetsbedömning av personens situation. Vid bedömningen beaktas personens anknytning till Finland och till sin andra medborgarstat. Vid bedömningen av anknytningen till medborgarstaterna ska åtminstone beaktas personens boende- och vistelsehistorik, familjeband och språkkunskaper samt skolgång, studier, arbete och övriga ekonomiska verksamhet i medborgarstaterna. Vid bedömningen ska också eventuella konsekvenser för personens familjemedlemmar beaktas.

42 §

Sökande av ändring i förvaltningsdomstolens beslut

Ett beslut av förvaltningsdomstolen får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Också Migrationsverket har besvärsrätt enligt 1 mom. till den del ett beslut av Migrationsverket har upphävts eller ändrats genom förvaltningsdomstolens beslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 33 a § i denna lag tillämpas inte på brott som har begåtts före ikraftträdandet av denna lag.

Riksdagens svar RSv 287/2018 rd

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i utlänningslagen (301/2004) 47 § 1 mom. 1 punkten samt 143, 149, 168 och 169 §, av dem 47 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 720/2018, 149 § sådan den lyder i lag 668/2013 samt 168 och 169 § sådana de lyder i lag 360/2007, som följer:

47 §

Beviljande av kontinuerligt uppehållstillstånd för personer som befinner sig utomlands

En person som befinner sig utomlands kan beviljas kontinuerligt uppehållstillstånd

1) om han eller hon har varit finsk medborgare och inte har förlorat sitt finska medborgarskap med stöd av 33 a § i medborgarskapslagen (359/2003) eller åtminstone den ena av hans eller hennes föräldrar eller en av hans eller hennes mor- eller farföräldrar är eller har varit infödd finsk medborgare,

— —

143 §

Utvisning

Med *utvisning* avses i denna lag att en utlänning avlägsnas ur landet när

1) utlänningen vistas i landet med stöd av tidsbegränsat eller permanent uppehållstillstånd som beviljats av en finsk myndighet,

2) utlänningen vistas i landet och hans eller hennes vistelse har registrerats på det sätt som avses i denna lag,

3) utlänningen fortfarande vistas i landet efter det att hans eller hennes uppehållstillstånd, registrerade vistelse eller uppehållskort inte längre gäller, eller

4) utlänningen har förlorat sitt finska medborgarskap.

149 §

Utvisningsgrunder

En utlänning som har haft uppehållstillstånd eller som har förlorat sitt finska medborgarskap får utvisas ur landet, om

1) han eller hon vistas i landet utan uppehållstillstånd, när ett sådant krävs,

2) han eller hon konstaterats ha gjort sig skyldig till ett brott för vilket det föreskrivna maximistraffet är fängelse i minst ett år, eller om han eller hon konstaterats ha gjort sig skyldig till upprepade brott,

3) han eller hon genom sitt uppträdande har visat att han eller hon är farlig för andras säkerhet, eller om

4) han eller hon i Finland har bedrivit, eller det med hänsyn till hans eller hennes tidigare verksamhet eller annars finns grundad anledning att misstänka att han eller hon i Finland börjar bedriva verksamhet som äventyrar den nationella säkerheten.

På den grund som föreskrivs i 1 mom. 2 punkten får även en sådan utlänning utvisas som med stöd av 3 kap. 4 § i strafflagen inte dömts till straff såsom otillräknelig.

En flykting får utvisas på de grunder som avses i 1 mom. 2—4 punkten. Flyktingen får dock inte utvisas till sitt hemland eller permanenta bosättningsland, om han eller hon fortfarande är i behov av internationellt skydd när det gäller detta land. En flykting får utvisas endast till en stat som samtycker till att ta emot honom eller henne.

En utlänning som i Finland har beviljats EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta får utvisas ur landet endast om han eller hon utgör ett omedelbart och tillräckligt allvarligt hot mot allmän ordning eller allmän säkerhet. Om den som ska utvisas har flyktingstatus eller status som alternativt skyddsbehövande enligt en anteckning i EU-uppehållstillståndet för varaktigt bosatta och enligt en bekräftelse som den medlemsstat som nämns i anteckningen anmodats att lämna, ska han eller hon utvisas till medlemsstaten i fråga. En flykting får dock utvisas också till någon annan stat i enlighet med vad som föreskrivs i 3 mom.

168 §

Grunderna för utvisning av unionsmedborgare och deras familjemedlemmar

Unionsmedborgare vars uppehållsrätt har registrerats eller familjemedlemmar till unionsmedborgare för vilka det har utfärdats ett uppehållskort kan utvisas, om de inte uppfyller villkoren för uppehållsrätt enligt 158 a, 161 d eller 161 e §. Om de anses äventyra allmän ordning eller allmän säkerhet kan de utvisas på de villkor som anges i 156 § och om de anses äventyra folkhälsan kan utvisning ske på de villkor som anges i 156 a §.

Unionsmedborgare med permanent uppehållsrätt eller unionsmedborgares familjemedlemmar med permanent uppehållskort kan utvisas endast av allvarliga skäl i anknytning till allmän ordning eller allmän säkerhet.

Unionsmedborgare som lagligen uppehållit sig i landet de senaste tio åren kan utvisas endast av tvingande skäl i anknytning till allmän säkerhet.

Minderåriga unionsmedborgare kan utvisas endast av tvingande skäl i anknytning till allmän säkerhet, om inte utvisningen är förenlig med barnets bästa.

Tvingande skäl enligt 3 och 4 mom. anses vara att unionsmedborgaren har konstaterats vara skyldig till en gärning för vilken det inte har föreskrivits lindrigare straff än fängelse i ett år och att han eller hon med hänsyn till hur allvarligt och varaktigt brottet är bedöms utgöra ett hot mot allmän säkerhet eller att han eller hon misstänks utgöra ett allvarligt hot mot Finlands eller någon annan stats säkerhet.

Det som föreskrivs ovan gäller också de unionsmedborgare och de familjemedlemmar till unionsmedborgare som har förlorat sitt finska medborgarskap.

169 §

Grunderna för avvisning och utvisning av nordiska medborgare

En medborgare i Danmark, Island, Norge eller Sverige vars vistelse i Finland inte har registrerats på det sätt som föreskrivs i 157 § 3 mom. kan avvisas på de villkor som anges i 156 §, om han eller hon anses äventyra allmän ordning eller allmän säkerhet, eller på de villkor som anges i 156 a §, om han eller hon anses äventyra folkhälsan.

En medborgare i Danmark, Island, Norge eller Sverige vars vistelse i Finland har registrerats på det sätt som föreskrivs i 157 § 3 mom. kan utvisas, om han eller hon anses äventyra allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsan.

En medborgare i Danmark, Island, Norge eller Sverige som har vistats i landet i mer än fem år kan utvisas endast av allvarliga skäl i anknytning till allmän ordning eller allmän säkerhet och, om vistelsen varat i mer än tio år, endast av tvingande skäl i anknytning till allmän säkerhet.

Bestämmelserna i 2 och 3 mom. gäller också sådana medborgare i Danmark, Island, Norge och Sverige som har förlorat sitt finska medborgarskap.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

Lag

om ändring av lagen om utlänningsregistret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) 5 §, 6 § 1 mom. 2 punkten, den svenska språkdräkten i det inledande stycket i 8 § 1 mom., 8 § 1 mom. 1 punkten och 11 §,

av dem 5 § sådan den lyder i lag 910/2017, 6 § 1 mom. 2 punkten sådan den lyder i lagarna 1215/2013 och 910/2017, det inledande stycket i 8 § 1 mom. sådant det lyder i lag 305/2004 samt 8 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lagarna 305/2004 och 400/2010, som följer:

5 §

Personer som omfattas av registret

För utlänningsregistret får inhämtas och i registret föras in uppgifter om personer

1) som ansökt om visum eller uppehållstillstånd,

2) som avlagt språkexamen som avses i 48 § i utlänningslagen eller deltagit i språkexamen,

3) vars uppehållsrätt registreras med stöd av utlänningslagen eller vars arbetsrelaterade uppgifter registreras med stöd av någon annan lag,

4) som ansökt om internationellt skydd eller som är föremål för utredning om de ska tas till Finland inom ramen för flyktingkvoten eller på grund av humanitär invandring,

5) som ansökt om främlingspass eller resedokument för flykting eller för vilka en finsk myndighet för verkställande av avlägsnande ur landet utfärdat ett resedokument för enkel resa,

6) som beviljats betänketid enligt 52 b § i utlänningslagen.

För arbetsgivardelregistret får inhämtas och i registret föras in uppgifter om fysiska och juridiska personer som anställer en utländsk arbetstagare.

För delregistret för medborgarskapsärenden får inhämtas och i registret föras in uppgifter om personer som ansökt om finskt medborgarskap eller behållande av finskt medborgarskap eller befrielse från finskt medborgarskap eller som lämnat in en anmälan för förvärv av finskt medborgarskap. Dessutom får uppgifter inhämtas och föras in i fråga om dem som är föremål för prövning av förlust av finskt medborgarskap eller vars medborgarskapsstatus ska bestämmas.

I utlänningsregistret får det dessutom föras in uppgifter om familjemedlemmar till personer som avses i 1—3 mom., om personer som bor i samma hushåll som de och om mottagare i Finland i sådana fall där uppgifterna behövs när ett ärende ska avgöras.

6 §

Registrering av känsliga uppgifter

För övervakningen av inresor, utresor, vistelse i landet och arbete samt beslutsfattandet angående finskt medborgarskap förs i utlänningsregistret in uppgifter om personer och arbetsgivare som

— —

2) gjort sig skyldiga till eller som med fog kan misstänkas ha gjort sig skyldiga till en sådan straffbar gärning som kan inverka på deras möjligheter att få resa in i eller vistas i landet eller att erhålla eller förlora finskt medborgarskap samt referensuppgift om gärningen,

— —

8 §

Externa datakällor

Den personuppgiftsansvarige har trots sekretessbestämmelserna rätt att för utlänningsregistret få sådan information som är nödvändig för utförande av de uppgifter som föreskrivs för den i lag enligt följande:

1) uppgifter om bötesstraff som utlänningar dömts till och som införts i bötesregistret och om verkställigheten av dem samt ur det i justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem ingående rikssystemet för behandling av diarie- och ärendehanteringsuppgifter uppgifter om brott som utlänningar eller finska medborgare misstänks ha begått och som är eller har varit anhängiga hos åklagarmyndigheterna eller vid domstol samt ur registret över avgöranden och meddelanden om avgöranden uppgifter om brottmålsavgöranden som gäller utlänningar eller finska medborgare och om avgöranden som gäller underhållsskyldighet som sökanden påförts vid domstol liksom även uppgift om avgörandenas laga kraft i de ovannämnda ärendena, om sådan information kan fås,

— —

11 §

Sekretess

Information och handlingar som erhållits för skötseln av de uppgifter som anges i 2 § ska hemlighållas om så föreskrivs genom lag eller bestäms med stöd av lag eller om det inte är uppenbart att utlämnandet av uppgifter inte medför skada eller olägenhet för Finlands internationella relationer, det internationella samarbetet eller sökanden eller någon annan part eller dennes närstående.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

Lag

om ändring av lagen om domstolars skyldighet att informera om vissa avgöranden

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till lagen om domstolars skyldighet att informera om vissa avgöranden (373/2010) en ny 2 a § som följer:

2 a §

Domstolarnas skyldighet att tillkännage avgöranden som gäller landsförräderibrott, högförräderibrott eller terroristbrott

Domstolarna ska på åklagarens begäran tillkännage sina avgöranden i fråga om i 33 a § i medborgarskapslagen (359/2003) avsedda landsförräderibrott, högförräderibrott eller terroristbrott genom att sända en kopia av avgörandet till Migrationsverket, om den dömde är både finsk medborgare och medborgare i en annan stat. Skyldigheten att tillkännage avgörandet förutsätter inte att avgörandet har vunnit laga kraft.

Domstolarna är skyldiga att tillkännage sina avgöranden enligt 1 mom. även utan begäran från åklagaren, om de annars har vetskap om att den dömde är både finsk medborgare och medborgare i en annan stat.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

_____

Helsingfors 7.3.2019

Riksdagens svar RSv 287/2018 rd

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare